

archive

3. Проект «Музейний портал»: офіційний сайт. Режим доступу: <https://museum-portal.com/>
4. Сосновська Т. Музей в Інтернеті: набутий досвід [Електронний ресурс]. Інтернет-портал «Музейний простір». Режим доступу: <http://prostir.museum.ua/post/32895>.
5. Стратегія розвитку Черкаської області». [Електронний ресурс]. офіційний портал «Черкаська обласна державна адміністрація». Режим доступу: <https://ck-oda.gov.ua/strategiya-rozvitku-cherkaskoyi-oblasti/>
6. Трофименко Т. М. Технічні не – можливості: Що заважає музею на шляху до майбутнього? [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://alumni.univer.kharkov.ua/wpcontent/univerokukrcom/Lunev_2014.pdf.

**Наталія Левченко,
Назарій Коляда**

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ КЛУБІВ

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про позашкільну освіту» (2000 р., зі змінами 2021 р.) клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності є структурою позашкільної освіти. Основні завдання позашкільної освіти визначено закон вивчає так: «Вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду; створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів; розвиток інклюзивного освітнього середовища; здобуття первинних професійних навичок і вмій для їхньої соціалізації та самореалізації; задоволення потреб дітей та молоді в професійному самовизначенні й творчій самореалізації; пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих учасників позашкільної освіти; організація дозвілля і т.д.» [6].

Молодіжні клуби та об'єднання за місцем проживання є ресурсом молодіжної роботи та становлять одну із дієвих ланок молодіжної інфраструктури на рівні громади. Специфікою організації такого виду роботи є неформальна освіта, різноманітна клубна робота відповідно до потреб молоді. Діяльність клубів за місцем проживання реалізується за окремими напрямками: організація роботи гуртків за інтересами; спортивно-оздоровча робота; консультації і заняття педагога-психолога з підлітками та батьками; індивідуально-профілактична та корекційна робота; взаємодія із соціальними установами; робота з батьками, організація психолого-педагогічної освіти батьків [3, с. 30–31].

Н. Останіна зазначила, що розвиток клубної роботи припадає на

1912–1914 рр., в цей час спостерігається діяльність різноманітних дитячих об'єднань, незважаючи на те, що вони мали різні назви, за засадами та організацією діяльності, це були заклади клубного типу. У 1917–1919 рр. в Україні активізується методична робота з організації клубної роботи з дітьми та молоддю. У 1920–1931 рр. займалися соціальним вихованням учнів 55 типів клубів для учнівської молоді, що були поширені в усіх регіонах України [4].

У 1971 р. в Україні спостерігалась тенденція створення підліткових клубів при житлово-експлуатаційних конторах та домоуправліннях. У 2003 р. таких клубів було 1656, а у 2007–1506 рр. У 2017 р. їх залишилось 1000 і близько 100 клубів створено за ініціативи громадських організацій [1].

За статистичними даними UNICEF, з 2016 р. започатковані та функціонують 15 молодіжних клубів. За рік роботи більше 11 тис. молодих людей відвідали молодіжні клуби, які надали більше 40 тис. різноманітних послуг; близько 9 тис. молодих людей взяли участь у написанні та реалізації суспільних ініціатив (проекти малих грантів); 150 молодих людей отримали медіа навички через тренінги [5].

«Мета молодіжних клубів – забезпечувати потреби молодих людей та посилювати їх соціальну згуртованість. Відповідно до концепції діяльності молодіжних клубів їхнє завдання – організація дозвілля молодих людей, реалізація творчого потенціалу молоді, сприяння залученню молоді до суспільних ініціатив, неформальна освіта та розвиток навичок молоді, обмін досвідом, знаннями і комунікація» [5].

У м. Харків у рамках спільного проекту з UNICEF «Соціальний будинок» створено молодіжний клуб, мета якого забезпечення інтеграції внутрішньо-переміщених дітей та молоді. Основні напрями роботи клубу: туризм і активний відпочинок, тренінги, консультації психологів, долікарське і медичне консультування. Цільова група проекту – 50 % внутрішньо-переміщені діти та молодь, 50 % – молодь м. Харків [7].

Міжнародний досвід діяльності молодіжних клубів є фундаментом для реалізації молодіжних проектів в Україні, зразком в організації клубів та центрів для роботи з молоддю.

Гарним прикладом міжнародного досвіду країн Європейського Союзу у діяльності молодіжного клубу є клуб молодих підприємців. У 2012 р. під час реалізації проекту «Youth for Democracy» в рамках програми «Action program» був створений клуб молодих підприємців, який є місцем зустрічі молоді, які цікавляться розвитком підприємницьких проєктів; який сприяє можливості партнерства з учасниками з різних країн ЄС, обговоренню ідей та можливостей, обміну досвідом. Організація «Solidarity tracks» у співпраці з 7 партнерами з чотирьох країн Європи (Франція, Греція, Італія, Румунія) організувала зустрічі з молодими підприємцями (включаючи молодь із проблемами зору, вадами слуху та фізичними обмеженнями). Під час зустрічей 64 молоді особи змогли

поділитися своїми знаннями, досвідом; відкрили нові ідеї та ініціативи для їх реалізації на місцевому рівні, а також нові реалії європейської політики молодіжного підприємства [2].

Отже, аналіз різних інформаційних джерел підтвердив позитивний досвід створення та реалізації діяльності молодіжних клубів, яка спрямована на підвищення рівня життя та заохочення молоді до участі в прийнятті рішень на всіх рівнях; підтримки молодих підприємців у їхній діяльності; обмін досвідом та розвиток компетентностей; об'єднання молоді над спільними ідеями, проєктами для їх реалізації; підвищення креативності, творчості через популяризацію неформальної освіти.

Список використаних джерел

1. Методичний посібник «Молодіжні центри. Основні принципи та засади». Управління у справах сім'ї та молоді Донецької обласної державної адміністрації, Комунальний позашкільний навчальний заклада «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр» / уклад.: А. Сорокіна, О. Кравчук, О. Шеремет. Краматорськ, 2017. 64 с. URL: http://dodmc.dn.ua/images/stories/Biblioteka/molodizni_centri.pdf (дата звернення: 01.02.2022).
2. Youth Entrepreneurship Club. URL: <https://youthclub.eu/index.php/history/> (дата звернення: 01.02.2022).
3. Молодіжні центри: національні практики створення та організації роботи / за ред. І. В. Пешої. Київ : ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 54 с.
4. Останіна Н. С. Проблеми організації клубної роботи з учнівською молоддю в педагогічній теорії й практиці (1917–1931 рр.): автор. дис. ... канд. пед наук. Київ, 2004. URL: evolution.allbest.ru/pedagogics/00301626_0.html (дата звернення: 01.02.2022).
5. Практика діяльності молодіжних центрів, започаткованих за підтримки UNICEF Ukraine на посилення соціальної згуртованості та розвитку молоді [презентація]. м. Чернігів (29–31 травня 2017 р.) URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/Ifrastrukturna/Molodizhni_centry/molodijni-centri-unisef.pdf (дата звернення: 01.02.2022).
6. Про позашкільну освіту: Закон України від 22 червня 2000 р. № 1841–III, зі змінами від 22.05.2021 р. № 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text> (дата звернення: 01.02.2022).
7. Харківський благодійний фонд «Благо»: офіційний сайт. URL : <https://bfblago.inf.ua/uk/%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%B1-%D1%8E%D0%BD%D1%96%D1%81%D0%B5%D1%84.htm> (дата звернення: 01.02.2022).